

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 150/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., Dobšinského 12, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/123/2007 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/123/2007 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/123/2007 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadost'učinenie **1 500 eur**, ktoré jej **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **507,20 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 150/2026-14 z 11. marca 2026 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručenú

mu 9. februára 2026, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/123/2007 [konanie pôvodne vedené Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 14C/123/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“)]. Navrhuje tiež prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznať jej primerané finančné zadost'učinenie 4 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že v spore o určenie spolu/vlastníckeho práva k pozemkom pod bytovým domom a určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorý začal podaním žaloby na okresnom súde 9. augusta 2007, sa s'ťažovateľka stala žalobkyňou v 8. rade (8a), keď na základe singulárnej sukcesie do sporu vstúpila na miesto pôvodného žalobcu (predchádzajúceho vlastníka bytu v bytovom dome, ktorý, resp. pozemky pod ním sú predmetom sporu, pozn.) v priebehu odvolacieho konania v r. 2022 vedeného Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o odvolaní oboch strán sporu proti rozsudku okresného súdu č. k. 14C/123/2007-424 z 13. decembra 2018. Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 2Co/65/2019-686 zo 16. novembra 2022 tak, že konanie o odvolaní žalovaného v 2. rade zastavil (výrok I), v časti výroku, ktorým okresný súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov, prvoinštančný rozsudok zmenil a určil, že zmluvy sú neplatné (výrok II), a v časti povinnosti zaplatiť peňažnú náhradu za podiely na pozemku rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (výrok III). Zároveň zrušil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania, ako aj uznesenie súdu prvej inštanície č. k. 14C/123/2007-351 z 23. januára 2018 v rozsahu výroku, ktorým bolo rozhodnuté o zmene petitu žaloby v časti určenia spoluvlastníckych práv k pozemku. V časti žaloby vrátenej mestskému súdu na ďalšie konanie tento do podania ústavnej s'ťažnosti nerozhodol.

II.

Argumentácia s'ťažovateľky

3. S'ťažovateľka upriamuje pozornosť na to, že celková dĺžka napadnutého konania je 19 rokov, pričom od vstupu do súdneho konania je s'ťažovateľka jeho sporovou stranou 4 roky. Nečinnosťou mestského súdu (predtým okresného súdu) sú nespochybniteľne porušené s'ťažovateľkou označené práva, keďže napadnuté konanie stále nie je právoplatne skončené. S'ťažovateľka sa po dobu štyroch rokov nachádza v stave právnej neistoty, čím odôvodňuje aj svoju požiadavku na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/96/2026 z 20. februára 2026, o ktoré ho ústavný súd požiadal ešte v rámci predbežného prerokovania ústavnej s'ťažnosti podľa § 56 ods. 6 vety za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), uviedol, že s'ťažovateľka je sporovou stranou v predmetnom konaní od 7. septembra 2022

(uznesenie krajského súdu č. k. 2Co/65/2019-638), a preto konanie v jej prípade trvá viac ako tri roky. Vo veci už bolo súdom prvého stupňa rozhodnuté, a to rozsudkom č. k. B1-14C/123/2007-424 z 13. decembra 2018. Spis bol následne 20. septembra 2019 predložený krajskému súdu z dôvodu podaných odvolaní, o ktorých bolo rozhodnuté uznesením č. k. 2Co/65/2019-686 zo 16. novembra 2022. Rozhodnutie krajského súdu po viac ako troch rokoch malo bezpochyby vplyv na celkovú dĺžku konania, a to aj vo vzťahu k sťažovateľke, ústavná sťažnosť však smeruje len proti postupu mestského súdu. Čo sa týka postupu súdu po rozhodnutí krajského súdu, tu možno konštatovať obdobie nečinnosti súdu do 14. februára 2025, keď súd nariadil pojednávanie na 14. marec 2025. Na pojednávaní bolo právnenému zástupcovi žalobcov uložené, aby v určenej lehote v nadväznosti na závery rozhodnutia krajského súdu špecifikoval, na akom určení trvá a v akom rozsahu trvá na žalobe. K zmene žaloby tak, aby bol rozsudok vykonateľný, došlo až podaním z 13. októbra 2025, o ktorom súd rozhodol uznesením č. k. B1-14C/123/2007-819 zo 17. novembra 2025. O veci bude nariadené pojednávanie po presťahovaní mestského súdu do novej budovy v mesiacoch apríl, máj 2026.

5. V doplnenom vyjadrení sp. zn.1SprV/96/2026 z 18. marca 2026 mestský súd zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení.

6. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie mestského súdu sťažovateľke na repliku, lebo nevedlo k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zřejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, ústavný súd upustil od ústneho pojednávania (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, a to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 381/2020, I. ÚS 304/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Z hľadiska povahy veci ústavný súd konštatuje, že konanie o tzv. vlastníckych žalobách tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Na strane druhej je nutné rezultovať istú mieru skutkovej zložitosti, a to práve s prihliadnutím na rozsah súdneho spisu a počet sporových strán na strane žalobcov (12, pozn.). Ústavný súd však pripomína, že ani právne či skutkovo sebanáročnejší prípad nesmie trvať v právnom štáte dlhú dobu (m. m. I. ÚS 688/2014, I. ÚS 434/2021, III. ÚS 547/2023).

11. Sťažovateľka vstúpila do napadnutého konania v r. 2022 a k predĺženiu doby jeho trvania zatiaľ neprispela, prispela k nemu však nutnosť zmeny žaloby v intenciách záverov zrušujúceho rozhodnutia krajského súdu, k čomu zo strany žalobcov, resp. ich právneho zástupcu došlo až podaním z 13. októbra 2025. Pre sťažovateľku má výsledok konania nepochybne význam, avšak výslovne nejde o typ konania obzvlášť zasahujúci do jej osobnej sféry (rodinné veci, pracovnoprávne spory, veci týkajúce sa osobného statusu a pod.).

12. Bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov v napadnutom konaní je pre ústavný súd podstatné, že v období po vydaní zrušujúceho uznesenia krajského súdu v časti predmetu žaloby mestský súd vo veci riadne nekoná a po pripustení zmeny žaloby v novembri 2025 je nariadenie pojednávania naplánované až po presťahovaní súdu do inej budovy na apríl, resp. máj 2026.

13. Napriek tomu, že celková dĺžka napadnutého konania nie je akceptovateľná, čo ústavný súd zohľadnil v rámci posudzovania zásahu do práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov aj vo vzťahu k sťažovateľke, zohľadnil aj skutočnosť, že sa sťažovateľka stala sporovou stranou až po kúpe bytu v bytovom dome, pozemky pod ktorým sú predmetom sporu, a vstúpila tak do postavenia predchádzajúceho majiteľa bytu [REDAKOVANÉ] na základe uznesenia krajského súdu č. k. 2Co/65/2019-638 od 7. septembra 2022, pričom dĺžku konania v ústavnej sťažnosti namieta najmä vo vzťahu k svojej osobe.

14. Dĺžku napadnutého konania tak ovplyvnilo výrazné obdobie nečinnosti mestského súdu od vrátenia spisu z krajského súdu koncom roka 2022 do 14. februára 2025, keď k prietahom nesporne mohlo dôjsť aj v súvislosti so zmenami súdnej mapy. K týmto zmenám však treba uviesť, že systémové zlyhania pri správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom neuznania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a nezjavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za prietahy (II. ÚS 481/2017). Zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní alebo vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k stranám, ich advokátom, sudcom, súdnej administratíve, predsedom súdov či k rezortnému ministerstvu (I. ÚS 74/2026).

15. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

16. Sťažovateľka sa domáha, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov. Pretože mestský súd vo veci po čiastočnom zrušení predchádzajúceho rozsudku zatiaľ nerozhodol, ústavný súd mu v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona

o ústavnom súde formuloval príkaz konať bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu). V tejto súvislosti dáva zároveň do pozornosti, že príkaz ústavného súdu všeobecnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov nemá charakter odporúčania. Nerešpektovanie takéhoto príkazu spôsobuje ujmu nielen samotnému sťažovateľovi, ale aj spochybňuje dôveru verejnosti v súdny systém a vo výkon spravodlivosti (I. ÚS 92/2022, č. 16/2022 ZNaU).

17. Sťažovateľka sa tiež domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie 4 000 eur, dôvodiac stavom právnej neistoty, čo sa v konečnom dôsledku u nej prejavilo ako odmietnutie výkonu spravodlivosti a strata viery v súdnu ochranu. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť mestského súdu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) v spojení s § 135 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie 1 500 eur a vo zvyšnej časti jej návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu). Pri jeho určení ústavný súd osobitne zohľadnil najmä predmet sporu, jeho celkovú dobu trvania pred súdom prvej inštancie, ako aj dobu, po ktorú je sťažovateľka sporovou stranou, a zohľadnil i obdobie nečinnosti mestského súdu po vrátení spisu z krajského súdu na ďalšie konanie.

VI.

Trovy konania

18. Ústavný súd napokon podľa § 73 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania, ktorú sťažovateľka požadovala v celkovej výške 1 014,41 eur vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Pri určení výšky náhrady trov konania aj ústavný súd vychádza z § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume 396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 15,86 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

19. Sťažovateľke by patrila náhrada za dva úkony právnej služby vykonané v r. 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti) v sume 824,72 eur a DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 189,72 eur, čo je spolu 1 014,41 eur tak, ako žiadala.

20. Z vlastnej rozhodovacej činnosti však ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľky podal na ústavnom súde v mene ôsmich žalobcov v spore ďalších samostatných 8 ústavných sťažností (v podstate totožného obsahu, pozn.) na prietahy v napadnutom konaní, ktoré ústavný súd spojil na spoločné konanie k veci sp. zn. Rvp 361/2026. Ústavný súd preto, vychádzajúc z § 13 ods. 2 vyhlášky a zo skutočnosti, že § 73 zákona o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako to je v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie), a ústavný súd tak disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022, I. ÚS 442/2023),

sťažovateľkou požadovanú sumu náhrady trov konania znížil o 50 % a priznal ju sťažovateľke vo výške 507,20 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu